

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 11 lipca 2017 r. powód S. Z. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanej G. K. kwoty 64 099 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jako podwykonawca zrealizował dwie umowy o roboty budowlane i nie otrzymał za to ustalonego wynagrodzenia.

W dniu 17 lipca 2017 r. wydano w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem powoda.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu. Strona pozwana podniosła, że nie zostały jej przedstawione umowy łączące powoda z generalnym wykonawcą, a o pracach powoda dowiedziała się w trakcie ich wykonywania. Ponadto jej zdaniem umowy łączące powoda z generalnym wykonawcą M. S. (1) to umowy o dzieło a nie o roboty budowlane wobec czego to nie pozwana powinna zapłacić wynagrodzenie, a roszczenie uległo przedawnieniu. Z ostrożności procesowej pozwana zakwestionowała też zakres i wartość robót, gdyż część prac nie została ukończona. Pozwana wskazała też, że jej należności wobec generalnego wykonawcy M. S. (1) zostały w całości uregulowane.

Powód w odpowiedzi na sprzeciw podtrzymał swoje twierdzenia, wskazując, że wykonane przez niego prace to roboty budowlane i nie roszczenie nie uległo przedawnieniu, a ponadto, że prace te zostały odebrane przez generalnego wykonawcę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. (1), prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Grupa (...) w S. zawarł w dniu 22 października 2010 r. umowę o roboty budowlane, której przedmiotem była rozbudowa z przebudową budynku usługowego na działce nr (...) oraz niezbędną infrastrukturą techniczną w P. przy ul. (...). Zastrzeżono w umowie, że prace prowadzone będą zgodnie z dokumentacją projektową wykonaną przez: (...) z siedzibą w: S.. M. S. (1) zobowiązał się realizować inwestycje jako Generalny Wykonawca. W treści umowy ustalono, że na wyłączne własne ryzyko M. S. (2) może powierzyć realizację poszczególnych robót wybranym przez siebie podwykonawcom. Ukończenie robót i zgłoszenie do odbioru końcowego miało nastąpić do dnia 30 marca 2013 r. Kierownikiem budowy był J. Ł.. Strony w umowie zastrzegły, że generalny wykonawca w terminie 7 dni od dnia planowanego rozpoczęcia robót przez podwykonawcę przedstawi Zamawiającemu dokument zgłoszenia podwykonawcy. Dodatkowo generalny wykonawca złoży listę podwykonawców, którzy będą zatrudnieni przez niego w celu wykonywania umowy, stanowiącą załącznik numer 3 do umowy, z danymi podwykonawcy i dalszych podwykonawców, a także przedstawi taką listę na dzień Odbioru Końcowego (wszyscy podwykonawcy zatrudnieni przy realizacji inwestycji). Wskazano, że w terminie 7 dni od dnia doręczenia listy podwykonawców, Zamawiający ma prawo wyrażenia sprzeciwu, co do osoby podwykonawcy. Po upływie tego terminu przyjmuje się akceptację Zamawiającego, co do zatrudnienia wskazanego podwykonawcy. Ponadto wskazano w umowie, że generalny wykonawca odpowiedzialny jest za to, że podwykonawcy nie będą dochodzili od Zamawiającego zapłaty wynagrodzenia z tytułu wykonanych robót i zobowiązuje się do pokrycia wszelkich szkód, jakie Zamawiający poniesie w związku z roszczeniami podwykonawców, włączając w to odsetki, koszty procesu, egzekucji i inne. 1. Wynagrodzenie generalnego wykonawcy określono na kwotę: 622.000 zł + VAT .

Dowód: mowa z dn. 22.10.2012 r. – k. 118-124, zeznania świadka M. S. (1) – k. 178-180

W tym samym okresie M. S. (1) prowadził na rzecz inwestora G. K. roboty budowlane przy ul. (...), polegające na budowie budynku zakwaterowania turystycznego.

Niesporne.

S. Z. (1), prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...) S. Z. (1) w K. zawarł jako podwykonawca w dniu 20 grudnia 2012 r. w P. z M. S. (1) umowę, której przedmiotem były roboty wykończeniowe w pensjonacie w P. przy ul. (...), w szczególności: w sali kawiarni, pomieszczeniach biurowych na klatce schodowej. Strony umowy ustaliły wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy na podstawie jednostkowych ceń zgodnie z obmiarem robót: skucie nierówności, wyrównanie powierzchni ścian, gruntowanie, dwukrotne położenie gładzi, przygotowanie do malowania - 48,60 zł/m², malowanie – 15,20 zł/m², ułożenie płytek – 75 zł/m², ułożenie cokolika z płytek – 14 zł/m², hydroizolacja – 42 zł/m², skucie schodów – 44 zł/stopień, obłożenie stopnic – 140 zł/stopień. Szacunkową wartość prac ustalono na kwotę 35 000 zł plus VAT. Zastrzeżono, że wynagrodzenie może ulec zmianie na skutek modyfikacji zakresu robót., jednakże wszystkie zmiany czynników cenotwórczych muszą być zawarte na piśmie w formie aneksu do umowy. Termin zapłaty oznaczono na 14 dni od daty zakończenia prac i po stwierdzeniu przez M. S. (1) prawidłowego wykonania prac. Ustalono, że powód wystawi fakturę doliczając podatek VAT w wysokości 23%, a płatność nastąpi przelewem na konto. Termin rozpoczęcia prac oznaczono na dzień 9 stycznia 2013 r. a termin ich zakończenia na dzień 14 lutego 2013 r.

Dowód: umowa z dn. 20.12.2012 r. – k. 13-15

W dniu 10 lutego 2013 r. (w umowie błędnie wskazano rok 2012) S. Z. (1) jako podwykonawca zawarł z M. S. (1) kolejną umowę, której przedmiotem było wykonanie dodatkowych robót wykończeniowych w pensjonacie przy ul. (...) w P.. Prace obejmowały: tapetowanie ścian - 24 zł/m², akrylowanie ścian - 5,50 zł/mb, fugowanie płytek - 3,50 zł/m², rozbiórkę ściany z betonu komórkowego 1,8x2,6 = 4,68m² x 38zł/m² ~ 177,84 zł, rozbiórkę ściany z płyt GK (0,70 +0,30)x2,60 = 2,6 m² x 26zł/m² = 67,60 zł, skucie płytek (1,8+0,7+0,3)x1,35 +(2,04+2,04)x1,80 * 11,12 m² x 25zł/m² = 278zł, demontaż drzwi 2 szt. X 80zł/szt = 160 zł, wykucie otworu drzwiowego 90x213, montaż nadproża 320 zł, demontaż geberitu 80 zł, zamurowanie otworu drzwiowego 1,06x2,10 = 2,23 x 50zł/m² ~ 111,50 zł, uzupełnienie tynku gipsowego 1,06x2,1x2+(1,0+1,0+0,8)x2,8=10 x 12zł/m²=120zł roboty rozbiórkowe w pomieszczeniu kawiarni sufit, skosy, gzymsy 320 zł, zaprawianie bruzd 98 mb x 7zł/mb = 686 zł, obróbkę parapetów z cegły 80 zł, obudowy z płyt gk 40,18 mb x 95 zł/mb = 3817,10 zł, uzupełnienie sufitu po obrzeżach 56 mb x 43zł/mb = 2408 zł, załatanie dziur w suficie 34 szt x 26zł/szt = 884 zł, skucie posadzki korytarz i wc 23,5 m² x 29 zł/m² = 681,5 zł, masa wyrównująca w recepcji grubość 6mm 25,90 m² x 54zł/m² = (...),6 zł, konstrukcja ścianki profil 100 0,8x2,5x2=4,0m² x 54zł/m² = 216 zł. Wartość prac oszacowano na kwotę 18 000 zł plus VAT. W treści § 2 umowy zastrzeżono, że zapłata wynagrodzenia nastąpi w terminie 14 dni od zakończenia prac i po stwierdzeniu przez Zleceniodawcę prawidłowego wykonania zleconej pracy. Ustalono, że powód wystawi fakturę doliczając podatek VAT w wysokości 23%, a płatność nastąpi przelewem na konto. Termin rozpoczęcia prac oznaczono na dzień 10 lutego 2013 r. a termin ich zakończenia na dzień 21 lutego 2013 r.

Dowód: umowa z dn. 10.02.2013 r. – k. 11-12

G. K. była często obecna na budowie przy ul. (...) w P. – praktycznie codziennie. Początkowo podwykonawcy byli zgłaszani jej na piśmie przez generalnego wykonawcę, a później ustnie. S. Z. (1) został jej przedstawiony jako podwykonawca przez kierownika budowy J. Ł., który go znał z innej budowy i polecał, a później także przez generalnego wykonawcę M. S. (1). S. Z. (1) uczestniczył w spotkaniu z M. O. (wcześniejszym podwykonawcą) oraz G. K. podczas którego omawiano prace jakie należy wykonać w miejscach w których M. O. wcześniej wykuł dziury. Powód przystąpił do realizacji prac w styczniu 2013 r.. Na początku pracował w części starej – klatka schodowa i parter, a później w części rozbudowanej. Zakres prac S. Z. (1) był pozwanym znany. Przedstawiali go również kierownik budowy J. Ł. i generalny wykonawca M. S. (1), który chciał okazać inwestorowi umowy zawarte z podwykonawcą, ale pozwana stwierdziła, że nie ma na to czasu. W trakcie wykonywania prac przez ekipę S. Z. (2) G. K. często zwracała uwagę, że pracownicy mają coś poprawić albo zrobić dodatkowo. Była obecna na budowie prawie codziennie. Zgłoszone przez nią uwagi do prac ekipy pozwanego były realizowane na bieżąco.

Dowód: zeznania świadka M. J. – k. 176-177, zeznania świadka M. S. (1) – k. 178-180, zeznania świadka J. Ł. – k. 181-182, zeznania świadka M. O. – k. 183,

S. Z. (2) wykonał zlecone mu prace, a także prace dodatkowe. W dniu 21 lutego 2013 r. M. S. (1) dokonał odbioru prac S. Z. (1). Były to roboty dodatkowe wg obmiaru prac: tapetowanie ścian, ościeży i słupów ($109,21 \text{ m}^2 \times 24,00 \text{ zł/m}^2 = 2 621,04 \text{ zł}$), akryle i silikon ($342,00 \text{ mb} \times 5,50 \text{ zł/mb} = 1 881,00 \text{ zł}$), fugowanie kuchnia ($186,00 \text{ m}^2 \times 3,50 \text{ zł/m}^2 = 651,00 \text{ zł}$), rozbiórka ściany z betonu komórkowego ($1,8 \times 2,6 = 4,68 \text{ m}^2 \times 38 \text{ zł/m}^2 = 177,84 \text{ zł}$), rozbiórka ściany z płyt GK ($0,70 + 0,30 \times 2,60 = 2,6 \text{ m}^2 \times 26 \text{ zł/m}^2 = 67,60 \text{ zł}$), skucie płytek ($1,8 + 0,7 + 0,3 \times 1,35 + (2,04 + 2,04) \times 1,80 = 11,12 \text{ m}^2 \times 25 \text{ zł/m}^2 = 278 \text{ zł}$), demontaż drzwi (2 szt. $\times 80 \text{ zł/szt} = 160 \text{ zł}$), wykucie otworu drzwiowego (90×213), montaż nadproża - 320 zł, demontaż geberitu - 80 zł, zamurowanie otworu drzwiowego ($1,06 \times 2,10 = 2,23 \times 50 \text{ zł/m}^2 = 111,50 \text{ zł}$), uzupełnienie tynku gipsowego ($1,06 \times 2,1 \times 2 + (1,0 + 1,0 + 0,8) \times 2,8 = 10 \times 12 \text{ zł/m}^2 = 120 \text{ zł}$), roboty rozbiórkowe w pomieszczeniu kawiarni sufit, skosy, gzymsy - 320 zł, zaprawianie bruzd ($98 \text{ mb} \times 7 \text{ zł/mb} = 686 \text{ zł}$), obróbka parapetów z cegły = 80 zł, obudowy z płyt gk ($40,18 \text{ mb} \times 95 \text{ zł/mb} = 3 817,10 \text{ zł}$) uzupełnienie sufitu po obrzeżach ($56 \text{ mb} \times 43 \text{ zł/mb} = 2 408 \text{ zł}$), załatanie dziur w suficie (34 szt $\times 26 \text{ zł/szt} = 884 \text{ zł}$), skucie posadzki korytarz i wc ($23,5 \text{ m}^2 \times 29 \text{ zł/m}^2 = 681,5 \text{ zł}$), masa wyrównująca w recepcji grubość (6mm $25,90 \text{ m}^2 \times 54 \text{ zł/m}^2 = 1 398,6 \text{ zł}$), konstrukcja ścianki profil 100 ($0,8 \times 2,5 \times 2 = 4,0 \text{ m}^2 \times 54 \text{ zł/m}^2 = 216 \text{ zł}$). W sumie wartość prac dodatkowych wyniosła 16 959,18 zł netto. M. S. (1) podpisał protokół odbioru robót oraz obmiar prac

W tym samym dniu M. S. (1) dokonał odbioru prac wykończeniowych w kawiarni, korytarzu, wc, recepcji i klatce schodowej wg obmiaru prac: skucie nierówności ścian i szpachlowanie ($311,49 \text{ m}^2 \times 48,60 \text{ zł/m}^2 + 15 138,41 \text{ zł}$), malowanie ścian i sufitów ($564,62 \text{ m}^2 \times 15,20 \text{ zł/m}^2 = 8 582,22 \text{ zł}$), układanie płytek ($82,34 \text{ m}^2 \times 75 \text{ zł/m}^2 = 6 175,50 \text{ zł}$), schody skucie i wyrównanie masą naprawczą stopni i podstopni (34 szt $\times 44,00 \text{ zł/szt} = 1 496,00 \text{ zł}$), obłożenie płytkami stopni i podstopni + cokoły (34 szt $\times 140,00 \text{ zł/szt} = 4 760,00 \text{ zł}$), a także prac polegających na malowaniu z gruntowaniem garaż ściany i sufity, kuchni i apartamentów ($610,27 \text{ m}^2 \times 15,20 \text{ zł/m}^2 = 9 276,151 \text{ zł}$). W sumie wartość tych prac wyniosła 47 139,44 zł. M. S. (1) podpisał protokół odbioru robót oraz obmiar prac

Dowód: protokół odbioru prac dodatkowych – k. 16 (oryginał k. 197), obmiar prac-roboty dodatkowe – k. 17 (oryginał k. 195), protokół odbioru robót wykończeniowych – k. 18 (oryginał k. 198), obmiar prac – k. 19 (oryginał k. 196), zeznania świadka M. S. (1) – k. 178-180, zeznania świadka J. Ł. – k. 181-182

W dniu 20 marca 2013 r. (...) w G. wydał decyzję, w której udzielił pozwolenia na użytkowanie rozbudowanej części budynku usługowego (z wyłączeniem pomieszczenia technicznego w piwnicy) na terenie działki (...) i częściowo 640 w P.. Jednocześnie nałożył obowiązek wykonania do dnia 30 maja 2013 r. montażu drzwi o odporności ogniowej w trzech otworach drzwiowych do pomieszczeń na parterze oraz montażem oświetlenia ewakuacyjnego.

Niesporne, nadto dowód: decyzja z dn. 20.03.2013 r. – k. 111

W piśmie z dnia 20 maja 2013 r. pełnomocnik G. K. wezwał M. S. (1) do usunięcia wad i poprawę wykonania robót w budynku przy ul. (...) w P.. Termin usunięcia wad oznaczono na 7 dni i wskazano, że w związku z opóźnieniem w wykonaniu umowy M. S. (1) zostanie obciążony karą umowną w wysokości 0,5% wartości brutto za każdy dzień opóźnienia.

Dowód: wezwanie do usunięcia wad – k. 59

W notatkach służbowych z dnia 27 maja 2013 r. i 11 czerwca 2013 r. wskazano zaawansowanie prac w budynku (...) i na ulicy (...). Następnie pismem z dnia 12 lipca 2013 r. wezwano M. S. (1) do wykończenia prac zgodnie z ustaleniami.

Dowód: pismo z dn. 12.07.2013 r. – k. 60, notatki – k. 61-63

W piśmie z dnia 31 maja 2013 r. G. K. wskazała, że pismem z dnia 24 maja 2013 r. wysłane zostało do M. S. (1) oświadczenie o potrąceniu wierzytelności w kwocie 325.150,50 zł, przysługującą jej z tytułu kary umownej wynikającej z § 11 ust. 1 umowy z dnia 22 października 2012 r. dotyczącej rozbudowy z przebudową budynku usługowego na działce nr (...) oraz niezbędną infrastrukturą techniczną w P. przy ul. (...), z jego wierzytelnością w kwocie 49 200 zł, wynikającą z faktury (...). Jednocześnie G. K. oświadczyła, że potrąca wierzytelność w kwocie 348.102,30 zł, przysługującą jej z tytułu kary umownej wyliczonej na dzień 30 maja 2013 r., wynikającej z § 11 ust. 1 umowy z 22

października 2012 r. z jego a wierzytelnością w kwocie 83.025 wynikającą w faktur (...). Wskazała też, że termin wykonania wszystkich prac piwnicy, parteru, I piętra, klatki schodowej oraz schodów zewnętrznych został ustalony na 28 lutego 2013 r. a prace te nie zostały zakończone. Pismo nadano do adresata listem poleconym i doręczono w dniu 13 czerwca 2013 r.

Dowód: oświadczenie o potrąceniu – k. 64 z potwierdzeniem odbioru – 64v.

Pismem z dnia 9 października 2013 r. S. Z. (1) wezwał M. S. (1) do uzgodnienia płatności za roboty budowlane wykonane w obiekcie Wy-S. w P. przy ul. (...), gdyż zapłata miała nastąpić po odbiorze robót przez inwestora G. K. i dopuszczeniu obiektu do użytkowania, a mimo spełnienia tych warunków nie została uiszczona. W odpowiedzi M. S. (2) wskazał, że do dnia 12 października 2013 r. nie otrzymał zapłaty od inwestora G. K., ale jak tylko ją dostanie niezwłocznie poinformuje powoda i zgodnie z ustaleniami poprosi o wystawienie faktury.

Dowód: pismo z dn. 9.10.2013 r. wraz z odpowiedzią – k. 20.

W dniu 1 września 2014 r. (...) w G. wydał decyzję, w której udzielił pozwolenia na użytkowanie pomieszczenia technicznego w rozbudowanej części budynku usługowego zlokalizowanego na terenie działki (...) i częściowo 640 w P. przy ul (...).

Niesporne, nadto dowód: decyzja z dn. 1.09.2014 r. – k. 112-113

S. Z. (1) wezwał G. K. do próby ugodowej. Na rozprawie w dniu 23 czerwca 2015 r. w sprawie XI GCo 91/15 pozwana wskazała, że nie widzi możliwości zawarcia ugody, wobec czego postępowanie umorzono.

Niesporne, nadto dowód: protokół – k. 21

W dniu 25 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy wydał wyrok w sprawie VIIIIGC 354/14, w którym zasądził od G. K. na rzecz M. O. kwotę 85 272,69 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu, wskazując, że G. K. odpowiada solidarnie z M. S. (1). W treści uzasadnienia Sąd wskazał, że M. O. był podwykonawcą na budowie w P. przy ul. (...) w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnej, gazowej i centralnego ogrzewania, za co nie otrzymał wynagrodzenia, które Sąd przyznał w części po weryfikacji co do wysokości, a jego zgłoszenie nastąpiło także w formie ustnej

Niesporne, nadto dowód: wyrok SO z uzasadnieniem – k. 22-39

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione niemal w całości.

Powód dochodzi zapłaty wynagrodzenia za prace budowlane wykonane na rzecz pozwanej. Spór dotyczył charakteru umowy łączącej strony oraz zakresu wykonania prac przez powoda.

Po pierwsze wskazać należy, że strony łączyła umowa o roboty budowlane, w której powód był podwykonawcą, pozwana inwestorem, a M. S. (1) generalnym wykonawcą. Wbrew zarzutom pozwanej, umowy łączące powoda z M. S. (1) nie miały charakteru umów o dzieło. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Wskazówek dotyczących rozróżnienia umowy o dzieło od umowy o roboty budowlane dostarcza w pierwszej kolejności wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 15 grudnia 2009 r. (P 105/08, Dz.U. 2009, Nr 218, poz. 1703), W ramach kompetencji kontrolnych, Trybunał badał zgodność z Konstytucją art. 647, 6471 § 4 oraz art. 658 K.c. Wątpliwość dotycząca zgodności z Konstytucją tych przepisów powstała z uwagi na brak możliwości wskazania istotnych cech odróżniających umowę budowlaną od umowy o dzieło, przy czym proponowane przez judykaturę i doktrynę kryteria odróżniające, takie jak np. przedsięwzięcie o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach, któremu z reguły towarzyszy wymóg projektowania i zinstytucjonalizowany nadzór, ani też kryterium oceny inwestycji stosownie do wymagań prawa budowlanego nie

były możliwe do na tyle jednoznacznej interpretacji, aby uczestnik obrotu gospodarczego mógł bez trudu określić konsekwencje swojego postępowania. Trybunał uznał ostatecznie te przepisy za zgodne z Konstytucją. Odnosząc się do cech wyróżniających umowę o roboty budowlane, Trybunał wskazał, że decydujące znaczenie dla kwalifikacji prawnej konkretnej umowy - jako umowy o dzieło albo umowy budowlanej - ma jej przedmiot. Trybunał Konstytucyjny odwołał się w tym zakresie do wyroku Sądu Najwyższego z 25 marca 1998 r. (vide: wyrok w sprawie o sygn. akt II CKN 653/97, OSNC 1998, Nr 12, poz. 207), zgodnie z którym rozróżnienia między umową o dzieło a umową o roboty budowlane należy szukać w ich cechach przedmiotowych. Do tego poglądu nawiązuje w swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy, precyzując, że umowa o roboty budowlane dotyczy większych przedsięwzięć o zindywidualizowanych właściwościach fizycznych i użytkowych, którym co do zasady towarzyszy projektowanie i zinstytucjonalizowany nadzór (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 26 września 2012 r., II CSK 84/12). Umowa o roboty budowlane ma zatem dotyczyć większego przedsięwzięcia, które zostało określone przez ustawodawcę w art. 647 K.c. mianem obiektu. Ustawa z 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2013, poz. 1049, t.j.) definiuje w art. 3 pkt 1 pojęcie obiektu budowlanego jako budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, budowli stanowiącej całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami oraz obiektu małej architektury, Należy jednak podkreślić, że zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury przedmiotem umowy o roboty budowlane nie musi być wykonanie całego obiektu budowlanego, lecz wystarczy wykonanie jego części (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 12 października 2011 r., o sygn. akt I CSK 63/11, opubl. LEX nr 1229546). W orzecznictwie przyjmuje się, że świadczenie z umowy o roboty budowlane może być bowiem spełniane częściowo. Wykonanie przez podwykonawców robót stanowiących fragment robót objętych pozwoleniem na budowę, a nie odpowiadających (oceniając samodzielnie) pojęciu wykonania obiektu w rozumieniu art. 647 K.c., nie stoi na przeszkodzie zakwalifikowaniu umowy jako umowy o roboty budowlane. Jak widać zatem z powyższego nie jest wykluczone to, że przedmiotem umowy o roboty budowlane będzie wykonanie nie całego obiektu budowlanego, lecz jego części, albo prac, których rezultatem nie jest wykonanie całego obiektu ani nawet jego dającej się wyodrębnić części, lecz prac, które składają się na wykonanie obiektu, stanowiąc część składową finalnego rezultatu. Zasadniczym kryterium rozróżnienia umowy o dzieło od umowy o roboty budowlane jest ocena realizowanej inwestycji stosownie do wymagań Prawa budowlanego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 25 marca 1998 r., II CKN 653/97, OSNC 1998, Nr 12, poz. 207, z 18 maja 2007 r., I CSK 51/07, niepubl.). Kryterium odróżnienia umowy o roboty budowlane od umowy o dzieło nie będzie zatem stanowiło nazwanie stron umowy (inwestor - wykonawca, czy wykonawca - podwykonawca), lecz rozmiar przedsięwzięcia, zastosowanie dokumentacji projektowej, przekazanie terenu budowy (lub jego wyodrębnionej części) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 20 marca 2012 r., I ACa 1564/11; por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2005 roku, V CK 423/05, Lex nr 269751). Do wymogów prawa budowlanego, które należy badać w każdej sprawie, należy spełnienie przesłanek z Prawa budowlanego w zakresie objęcia robót definicją robót budowlanych z art. 3 pkt 7 PrBud, remontu z art. 3 pkt 8 PrBud, ustalenia kręgu osób uczestniczących w procesie budowlanym z art. 17 PrBud (inwestor, wykonawca, inspektor nadzoru inwestorskiego, kierownik budowy), ustalenie istnienia pozwolenia na budowę lub zgłoszenia wymaganego przez prawo budowlane (art. 28 ust. 1, ad. 30 ust. 1 pkt 2 PrBud), odpowiedniego zabezpieczenia terenu wykonania robót, przekazania go wykonawcy, wykonywania nadzoru budowlanego i dokonania odbioru robót. Niezwykle ważną cechą umowy o roboty budowlane jest to, że jej część składową stanowi wymagana dokumentacja budowlana. Trzeba bowiem zwrócić uwagę, że o ile przedmiotem umowy o dzieło umowy jest jego wykonanie (art. 627 K.c.), to w regulacji odnoszącej się do umowy o roboty budowlane art. 647 K.c. nie chodzi o samo tylko wykonanie obiektu, lecz także o sposób jego wykonania - zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej. Dokumentacja projektowa obejmuje dokumenty związane z uzyskaną lokalizacją inwestycji (art. 39 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Dz. U. 2003 Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), dokumentację projektową w tym projekt budowlany, oraz pozwolenia na budowę (art. 28,32 i 33 PrBud), a także dokumenty związane z nadzorem inwestorskim i autorskim. Objęcie umowy dokumentacją projektową będzie w znaczący sposób wskazywało na zawarcie przez strony umowy o roboty budowlane. Dla oceny stosunku łączącego strony nie bez znaczenia jest także ustalenie sposobu wynagrodzenia. Wynagrodzenie przy umowie o roboty budowlane wykonawcy musi być dokładnie ustalone w umowie albo w postaci wynagrodzenia ryczałtowego (z góry ustalona kwota) albo w postaci wynagrodzenia kosztorysowego. Konieczność ścisłego określenia wynagrodzenia wynika z istoty umowy o roboty budowlane, która wyklucza pominięcie tej kwestii w umowie zawartej przez strony. W przypadku natomiast umowy o dzieło, zgodnie z treścią art. 628 § 1 K.c., wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła można określić przez wskazanie podstaw do jego

ustalenia. Jeżeli strony nie określiły wysokości wynagrodzenia ani nie wskazały podstaw do jego ustalenia, poczytuje się w razie wątpliwości, że strony miały na myśli zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju. Jeżeli także w ten sposób nie da się ustalić wysokości wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom przyjmującego zamówienie. Z powyższego widać więc, że nawet sposób rozliczenia stron również będzie wskazywał na to, że strony łączyła umowa o dzieło, a nie umowa o roboty budowlane.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że z treści umowy z dnia 22 października 2012 r. zawartej przez pozwaną z M. S. (1) wynika, iż jest to umowa o roboty budowlane. Jej przedmiotem jest przedsięwzięcie o większych rozmiarach, zindywidualizowanych właściwościach fizycznych i użytkowych, a w umowie nadto przewidziano wymóg projektowania i zindywidualizowany nadzór i określono wysokość wynagrodzenia. Do tych samych wniosków prowadzi ocena wezwania do usunięcia wad i naruszeń umowy z dnia 20 maja 2013 r., pisma z dnia 12 lipca 2013 r. (gdzie pozwana wskazała wprost, że dotyczy ono budowy przy ul (...)) oraz oświadczenia o potrąceniu z dnia 31 maja 2013 r. W końcu wskazać należy, że Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VIII GC 354/14 oceniając charakter łączącego strony stosunku prawnego wskazał, że będą miały do niego zastosowanie przepisy odnoszące się do umowy o roboty budowlane (konkretnie przepisy regulujące sposób rozliczenia się głównego wykonawcy i inwestora z podwykonawcą).

Za chybiony należy zatem uznać podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia powoda. Gdyż zgodnie z uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r. w sprawie III CZP 63/01 roszczenia wynikające z umowy o roboty budowlane przedawniają się w terminach określonych w art. 118 k.c. Zgodnie z jego treścią - obowiązującą w dniu wniesienia pozwu - jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Natomiast zgodnie z art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się: przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. S. Z. (1) złożył w przedmiotowej sprawie do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie wnioszek o zaważanie do próby ugodowej, który rozpoznano w dniu 23 czerwca 2015 r. (XI GCo 91/15) wobec czego bieg przedawnienia uległ przerwaniu i do przedawnienia nie doszło albowiem pozew został wniesiony w dniu 11 lipca 2017 r.

Istota sporu sprowadzała się do oceny, czy pozwana w sposób wyraził zgodę na podwykonawstwo powoda w wykonaniu przedmiotowej inwestycji. Zgodnie z treścią art. 647¹ § 1 k.c. (wg stanu prawnego na dzień zawarcia umowy przez powoda) Inwestor odpowiada solidarnie z wykonawcą (generalnym wykonawcą) za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony inwestorowi przez wykonawcę lub podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót, chyba że w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia inwestorowi zgłoszenia inwestor złożył podwykonawcy i wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę. § 2. Zgłoszenie, o którym mowa w § 1, nie jest wymagane, jeżeli inwestor i wykonawca określili w umowie, zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności, szczegółowy przedmiot robót budowlanych wykonywanych przez oznaczonego podwykonawcę. § 3. Inwestor ponosi odpowiedzialność za zapłatę podwykonawcy wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie między podwykonawcą a wykonawcą, chyba że ta wysokość przekracza wysokość wynagrodzenia należnego wykonawcy za roboty budowlane, których szczegółowy przedmiot wynika odpowiednio ze zgłoszenia albo z umowy, o których mowa w § 1 albo 2. W takim przypadku odpowiedzialność inwestora za zapłatę podwykonawcy wynagrodzenia jest ograniczona do wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy za roboty budowlane, których szczegółowy przedmiot wynika odpowiednio ze zgłoszenia albo z umowy, o których mowa w § 1 albo 2. § 4. Zgłoszenie oraz sprzeciw, o których mowa w § 1, wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. § 5. Przepisy § 1-4 stosuje się odpowiednio do solidarnej odpowiedzialności inwestora, wykonawcy i podwykonawcy, który zawarł umowę z dalszym podwykonawcą, za zapłatę wynagrodzenia dalszemu podwykonawcy. § 6. Postanowienia umowne sprzeczne z treścią § 1-5 są nieważne. Stosownie do akceptowanego przez tut. Sąd poglądu wyrażonego w uchwale Sądu Najwyższego składu siedmiu sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08 do zgody wymaganej przez art. 647¹ § 2 i 3 k.c. nie stosuje się art. 63 § 2 k.c. Zgoda ta może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny (art.

60 k.c.); niezależnie od tego zgodę uważa się za wyrażoną w razie ziszczenia się przesłanek określonych w art. 647¹ § 2 zdanie drugie k.c. Ponadto, jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Krakowie z dnia 9 marca 2018 r. I AGa 37/18 (LEX nr 2501293) czynne wyrażenie zgody może przybrać postać zachowania się, które jest takie, że ujawnia wolę w sposób dostateczny. Z pozycji inwestora, generalnego wykonawcy, przejawem tej woli jest tolerowanie przy danych pracach określonego podwykonawcy na budowie, odbieranie od niego robót, uzgadnianie sposobu wykonywania robót, konsultacje, narady z podwykonawcą co do jego robót, badanie, czy podwykonawca ma zapłacone za swój zakres robót i tym podobne zachowania poświadczające godzenie się na udział określonego podwykonawcy w realizacji określonych robót. Czynne wyrażenie zgody, jak to słusznie wskazał Sąd I Instancji powołując się na utrwalone już orzecznictwo Sądu Najwyższego, może przybrać postać zachowania się, które jest takie, że ujawnia wolę w osób dostateczny. Ugruntowane jest w tej kwestii rozumienie, że z pozycji inwestora, generalnego wykonawcy, przejawem tej woli jest tolerowanie przy danych pracach określonego podwykonawcy na budowie, odbieranie od niego robót, uzgadnianie sposobu wykonywania robót, konsultacje, narady z podwykonawcą co do jego robót, badanie, czy podwykonawca ma zapłacone za swój zakres robót i tym podobne zachowania poświadczające godzenie się na udział określonego podwykonawcy w realizacji określonych robót (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2015 r., w sprawie II CSK 551/14 (publ.: lex nr 1801550).

Analizując te rozważania na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należało, że istnieją podstawy do przyjęcia dorozumianej zgody pozwanej na podwykonawstwo powoda. Z zeznań świadków J. Ł. i M. S. (1) wynika wręcz, że do takiej zgody doszło w formie ustnej, że przedstawili S. Z. (1) G. K. na budowie, a kierownik robót przedstawił jej zakres jego prac. Z ich zeznań wynika, że w ramach współpracy między inwestorem a wykonawcą i kierownikiem budowy wytworzyła się praktyka, że podwykonawcy byli przedstawiani inwestorowi na terenie budowy i tam ustalano zakres ich prac. Tak było też w wypadku powoda. Zgodę dorozumianą potwierdził także świadek M. J., który zeznał, że pozwana była obecna na budowie prawie codziennie, zgłaszała na bieżąco uwagi do wykonywanych prac, a także sama zlecała prace dodatkowe, pomijając przy tym generalnego wykonawcę. Świadek M. O. zeznał, że S. Z. (1) uczestniczył w spotkaniu z nim jako wcześniejszym podwykonawcą oraz G. K., podczas którego omawiano prace jakie należy wykonać w miejscach w których M. O. wcześniej wykuł dziury, a zatem omawiano częściowo zakres prac. Dla Sądu najważniejszymi były zeznania J. Ł., który pełnił funkcję kierownika budowy, tj. osoby najważniejszej na budowie, bezpośrednio odpowiedzialnej za przebieg prac, a co za tym idzie kontrolującej kto wykonuje dane prace. Nie sposób przyjąć, że kierownik stale obecny na budowie nie wie co na tej budowie się dzieje. Jeżeli w tej sprawie kierownik budowy potwierdził zgłoszenie powoda pozwanej jako podwykonawcy, to oznacza że potwierdza to osoba odpowiedzialna za nadzór nad pracami powoda. Nie przeczą tym ustaleniom zeznania innych świadków. M. K. zeznał, że żadnej wiedzy w tym przedmiocie nie ma. Podobnie żadnej wiedzy w tym przedmiocie nie miał Ł. C. i M. H.. D. Z. wprost zeznała, że nie brała udziału w rozmowach z wykonawcami prac, a całą wiedzę w temacie podwykonawców czerpie z dokumentacji papierowej oraz informacji od pozwanej. Wreszcie żadnej wiedzy na ten temat nie ma J. P. – inspektor nadzoru pozwanej – który z racji samej funkcji zajmował się kontrolą już wykonanych prac.

Sądu nie przekonały też zeznania samej pozwanej. Z jednej strony ewidentnie istnieje konflikt między nią o wykonawcą na tle wykonania inwestycji przy ul. (...) w P., gdzie pozwana zarzuca M. S. (1) nieprawidłowości przy wykonywaniu prac oraz obciążała go z tego tytułu karami umownymi, tyle że nie ma tu automatycznego przełożenia ewentualnie wadliwie wykonane prace przez powoda. Fakt dochodzenia należności bezpośrednio od inwestora w sytuacji gdy pozwana nie wypłaciła części wynagrodzenia wykonawcy (bez oceny czy zrobiła to zasadnie czy niezasadnie) jest wytlumaczeniem z jakich względów powód zaniechał dochodzenia należności od wykonawcy. Niezależnie od samodzielnych ustaleń Sądu związanych z praktyką przyjmowania przez pozwaną ustnie zgłoszeń podwykonawców, to takie ustalenie legło u podstaw wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2017 r.. w sprawie VIII GC 354/14. Sprawa ta ma z tego powodu też znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Kodeks postępowania cywilnego normuje kwestię prawomocności orzeczeń w art 363 – 366 k.p.c. Art. 366 k.p.c. stanowi, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Natomiast zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i inne organy państwowe, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Powagą rzeczy osądzonej objęta jest zasadniczo

sentencja orzeczenia, przyjmuje się jednak, że w takich sytuacjach, w których dla dokładniejszego określenia treści rozstrzygnięcia konieczne jest posłużenie się motywami rozstrzygnięcia, te niezbędne motywy wyroku (postanowienia) też objęte są powagą rzeczy osądzonej. Pogląd ten znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale z 12 marca 2003 roku (III CZP 97/02) Sąd Najwyższy analizując kwestię prawomocności orzeczeń (akurat w sprawach o zasiedzenie), zajął stanowisko zgodnie z którym prawomocne oddalenie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości nie stoi na przeszkodzie - w wypadku zmiany okoliczności (art. 523 zdanie drugie k.p.c.) - wniesieniu ponownego wniosku w tym przedmiocie. W sprawie wszczętej ponownie sąd nie jest związany ustaleniami, wynikającymi z uzasadnienia postanowienia oddalającego wniosek, w takim zakresie, w jakim nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia. Treść podjętej uchwały ma charakter bardzo uniwersalny i zawsze odnieść ją należy do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy. W konkretnej sprawie, którą zajmował się Sąd Najwyższy, odnosił się on do stanu faktycznego, w którym przy pierwszym rozpoznaniu sprawy Sąd Powiatowy badał przede wszystkim okres posiadania, a nie jego charakter. W takim układzie Sąd Najwyższy uznał, że nawet jeżeli sąd dokonuje ustaleń faktycznych dla potrzeb oceny charakteru prawnego posiadania, lecz w wyniku innych ustaleń przyjmuje, że nie upłynął czas niezbędny do zasiedzenia i z tego powodu oddala wniosek, to i tak ustalenia faktyczne służące do oceny charakteru posiadania okazują się bezprzedmiotowe z punktu widzenia rozstrzygnięcia wniosku. Cytowane stanowisko Sądu Najwyższego, które Sąd Rejonowy aprobuje, nie ma charakteru jednostkowego. W orzecznictwie znaleźć można wiele przykładów, gdzie w odniesieniu do charakteru związania sądu rozpoznającego sprawę ustaleniami faktycznymi, poczynionymi w innej sprawie, wyrażone zostało podobne stanowisko. Przykładowo wywieść je można z uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z 30 sierpnia 1977 roku (III CZP 64/78). Kolejno w wyroku z 15 marca 2002 r. (II CKN 1415/00, niepubl.) Sąd Najwyższy wskazał, że z powagi rzeczy osądzonej korzysta jedynie sentencja wyroku, a jego motywy tylko w takich granicach w jakich stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu. Dalej w wyroku z 10 grudnia 1998 r. (II UKN 362/98, OSNP 2000/3/116) wyrażony został pogląd, że powaga rzeczy osądzonej powinna być oceniana według istoty orzeczenia w związku ze stanem sprawy, a nie według nieprawidłowo sformułowanej sentencji wyroku. Na nurt orzecznictwa wskazującego na związanie nie tylko sentencją orzeczenia ale także uzasadnienia wskazuje też Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 lipca 2018 r. w sprawie III CZP 3/18. Wreszcie pogląd, że uzasadnienie orzeczenia może pełnić rolę dopełniająca treść orzeczenia pojawia się także w literaturze prawniczej (np. Andrzej Miączyński, Znaczenie i rola uzasadnienia orzeczenia sądowego w sprawach cywilnych, Państwo i Prawo z roku 1970, nr 11, s. 748 – 760; Maria Jędrzejewska [w:] Tadeusz Ereciński (red.) Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część pierwsza. Postępowania rozpoznawcze. Tom 1, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 2001, s. 616). Na tej podstawie tut. Sąd uznaje się za związane ustaleniem, że pozwana miała praktykę ustnego przyjmowania zgłoszeń podwykonawców, co w toku sprawy negocjowała. To ustalenie ma wpływ na ocenę wiarygodności pozwanej. Skoro zaprzecza ona tej okoliczności, a jest ona i wykazana w niniejszej sprawie i legła u podstaw wyroku w sprawie VIII GC 354/14 to Sąd nie dał jej wiary. W odniesieniu natomiast do przesłuchania powoda to nie ujawniły się w nim jakiegokolwiek luki i sprzeczności, tak że nie było podstaw odmowy przyznania mu wiary. Powód wyjaśnił też relacje jakie miały miejsce między nim, a wykonawcą oraz pozwaną. On sam miał zawartą umowę z wykonawcą, pozwana albo dyrygowała wykonaniem prac głównych uszczegóławiając je na placu budowy albo wskazywała prace dodatkowe. Zgłoszenie tych prac dodatkowych powód przekazywał wykonawcy, który ustalał koszty ich wykonania z pozwaną. Na tej podstawie sporządzone zostały protokoły odbioru, a pomiary wykonane zostały z natury.

Powód wskazał, że należne mu wynagrodzenie wynosiło 64 099 zł i takie było jego główne żądanie zawarte w pozwie. Z przedłożonych wraz z pozwem dokumentów oraz zeznań świadków wynika, że powód wykonał roboty o łącznej wartości 64 098,62 zł (47 139,44 zł + 16 959,18 zł). Potwierdzają to przede wszystkim obmiary prac oraz protokoły odbioru sporządzone w dniu 21 lutego 2013 r. Strona pozwana twierdziła, że dokumenty te zostały podpisane później i na dowód tej okoliczności złożyła niepodpisane wersje dokumentów. Przeczą temu jednak zeznania świadków, gdyż zarówno kierownik budowy J. Ł. , jak i główny wykonawca M. S. (1) zeznali, że dokumenty te zostały sporządzone zgodnie ze stanem faktycznym i w dacie wskazanej w protokołach. Strona powodowa złożyła również oryginały tych dokumentów. Powód wyjaśnił też z jakich względów na etapie zawezwania do próby ugodowej złożył puste wydruki z komputera.

Pozwana podniosła też, że zarzut, że powód nie wykonał wszystkich prac, gdyż szpachlowanie nie zostało zakończone, a wykonali je M. H. i Ł. C.. Osoby te zostały wezwane w charakterze świadków, jednak z ich zeznań nie sposób wysnuć jakie prace faktycznie wykonali i czy były to prace, których powód nie wykonał a powinien. Natomiast z zeznań tych świadków J. Ł. i M. S. (1) wynika, że powód wykonał wszystkie zlecone mu prace i wykonał je dobrze. Zatem wysokość roszczenia została wykazana, a zarzuty pozwanej podniesione w tym zakresie obalone. Należy zwrócić uwagę, że powód zaokrąglił wysokość roszczenia do pełnych złotych żądając kwoty 64 099 zł, wobec czego Sąd zasądził należną kwotę 64 098,62 zł oddalając powództwo co do żądania głównego w pozostałym zakresie.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, gdyż dowód ten nie był celowy. Powód w inny sposób wykazał swoje roszczenie również pod względem wysokości. Ustalenia faktyczne co do ilości i jakości robót, wobec istnienia bazy dokumentowej, nie wymagały wiadomości specjalnych. Podstawowymi dowodami, które służyły dokonaniu ustaleń faktycznych co do ilości, wartości oraz jakości robót były umowy pomiędzy powodem a M. S. (1), obmiary robót wykończeniowych oraz robót dodatkowych z protokołami odbioru.

W świetle art. 481 k.c. powodowi należą się odsetki za opóźnienie od daty wymagalności do daty zapłaty. Powód wnosił o odsetki od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W sytuacji roszczenia podwykonawcy do inwestora termin zapłaty musi wynikać z wezwania do zapłaty. Pozwana była przez powoda wezwana ale do uzgodnienia płatności, a nie do zapłaty konkretnej kwoty. Stąd w ocenie Sądu konkretne roszczenie sformułował powód, który pozwana odebrała w dniu 20 lipca 2017 roku i dlatego Sąd zasądził odsetki od dnia następnego tj. od 21 lipca 2017 roku, w pozostałym zakresie roszczenie odsetkowe oddając.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c. oraz w art. 100 k.p.c., bowiem uwzględniając kwotę pierwotnie dochodzoną przez powoda, a uiszczoną przez pozwaną, powód uległ tylko co do niewielkiej części swojego żądania. Na poniesione przez powódkę koszty złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 3 205 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika – 5 400 zł, zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów (Dz.U.2015.1800).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)